

AUGLÝSING

um

samning um sátt, dóms og gerðaskipun milli Íslands og Spánar.

Stjórnir Íslands og Spánar hafa þann 26. ágúst 1929 gert með sér samning um friðsamlega lausn deilumála er kynnu að rísa milli landanna. Fullgildingarskjölin af samningi þessum voru afhent í Kaupmannahöfn þann 9. júlí 1930 og er samningurinn þar með genginn í gildi frá sama degi að telja.

Samningurinn, sem var saminn á frönsku, birtist hér á eftir, ásamt íslenskri þýðingu á samningnum:

Traité de conciliation, de règlement
judiciaire et d'arbitrage entre
l'Islande et l'Espagne.

Samningur um sátt, dóms- og gerðar-
skipun milli Íslands og Spánar.

Sa Majesté le Roi d'Islande et de Danemark et Sa Majesté le Roi d'Espagne animés du désir de resserrer les liens d'amitié qui existent entre l'Islande et l'Espagne et de résoudre, selon les principes les plus élevés du droit international public, les différends qui viendraient à s'élever entre les deux Pays, ont résolu de conclure à cet effet un Traité et ont désigné leurs Plénipotentiaires, à savoir:

Sa Majesté le Roi d'Islande et de Danemark:

Monsieur *Peter Rohegune Munch*,
Docteur ès lettres, Ministre des
Affaires Etrangères de Dane-
mark,

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

Monsieur *Vicente Gutierrez de
Agüera*, Son Envoyé Extraordi-
naire et Ministre Plénipotentiaire
en Danemark,

lesquels, après s'être fait connaître
leurs pleins pouvoirs, reconnus en

Með því að Hans hátign, konungi Íslands og Danmerkur, og Hans hátign konungi Spánar, leikur hugur á að tryggja vináttuböndin milli Íslands og Spánar, og á að leysa, í samræmi við háleitustu meginreglur hins opinbera þjóða-réttar, ágreininga er kunna að rísa milli landanna, hafa þeir ákvarðað að gera með sér samning héraðlútandi, og hafa útnefnt sem umboðsmenn sína:

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur:

Herra *Peter Rohegune Munch*,
doktor í heimspeki, utanríkis-
málaráðherra Danmerkur,

Hans hátign konungur Spánar:

Herra *Vicente Gutierrez de Agüera*,
sérlegan sendiherra sinn og ráð-
herra með umboði í Danmörku,
sem, eftir að hafa tjáð hvor öðrum
umboð sín, sem reyndust góð og gild,

bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article I.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent réciproquement à régler par voie pacifique et d'après les méthodes prévues par le présent Traité, tous les litiges ou conflits, de quelque nature qu'ils soient, qui viendraient à s'élever entre l'Islande et l'Espagne et qui n'auraient pu être résolus par les procédés diplomatiques ordinaires.

PARTIE I.

Article II.

Tous les litiges entre les Hautes Parties contractantes, de quelque nature qu'ils soient, au sujet desquels les Parties se contesteraient réciproquement un droit et qui n'auraient pu être réglés à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, seront soumis pour jugement, soit à un Tribunal arbitral, soit à la Cour Permanente de Justice Internationale. Les contestations pour la solution desquelles une procédure spéciale est prévue par d'autres Conventions en vigueur entre les Hautes Parties contractantes, seront réglées conformément aux dispositions de ces Conventions.

Article III.

S'il s'agit d'une contestation dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des Parties, relève de la compétence Tribunaux nationaux, cette Partie pourra s'opposer à ce qu'elle soit soumise à la procédure prévue par le présent Traité, avant

hafa orðið ásáttir um eftirfylgjandi ákvæði:

78
4. ágúst

1. grein.

Hinir háu sammingsaðilar skuldbinda sig gagnkvæmt til að leysa á friðsamlegan hátt, og með þeim aðferðum sem fyrir er mælt í samningi þessum, allar þrætur eða deilur, hvers eðlis sem þær eru, sem kynnu að rísa milli Íslands og Spánar, og ekki hef-ir tekizt að jafna milli stjórnarfulltrúa ríkjanna.

I. ÞÁTTUR.

2. grein.

Allar þrætur milli hinna háu sammingsaðilja, hvers eðlis sem þær eru, en þess efnis, að aðiljarnir eru ósáttir um réttaratriði, og ekki hefir tekizt að jafna milli stjórnarfulltrúa ríkjanna, skal leita dómsákvörðunar um, annaðhvort fyrir gerðardómi, eða hinum fasta alþjóðadómstóli. Þrætuefni sem samkvæmt öðrum samningum, sem eru í gildi milli hinna háu sammingsaðila, eiga að sæta sérstakri meðferð til úrlausnar, skulu sæta þeirri meðferð er samningar þessir mæla fyrir um.

3. grein.

Ef þrætuefnið er málsatriði, sem samkvæmt heimalöggjöf annars aðila, heyrir undir dómstóla sama lands, þá getur þessi sami aðili mótmælt því, að þrætuefnið skuli sæta þeirri meðferð, sem gert er ráð fyrir í þessum samningi, áður en endanlegur dóms-

78 qu'un jugement définitif ait été rendu,
4. ágúst dans un délai raisonnable, par l'autorité judiciaire compétente.

Article IV.

Avant d'être soumis à la procédure judiciaire prescrite à l'article II du présent Traité, le différend pourra être, d'un commun accord entre les Parties, soumis à fin de conciliation à une Commission Internationale spécialement constituée à cet effet et qui aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles par voie d'enquête ou autrement et de s'efforcer de concilier les Parties.

Si, dans les six mois à compter du jour où l'une des Parties aura proposé la procédure de conciliation, il n'y a pas accord sur le renvoi du différend à ce moyen de règlement, sur la composition de la Commission de Conciliation ou sur les modalités de la procédure, chacune des Parties pourra demander de soumettre la contestation, soit à un Tribunal arbitral, soit à la Cour Permanente de Justice Internationale, suivant les stipulations de l'article II du présent Traité.

Article V.

Si le renvoi à la procédure de Conciliation n'a pas été demandé ou si la conciliation devant une Commission constituée à cet effet n'a abouti, ainsi que dans le cas mentionné au dernier alinéa de l'article IV, les Parties établiront de commun accord le compromis déférant le litige à la Cour Permanente de Justice Internationale ou désignant des arbitres. Le compromis

úrskurður hefir verið uppkveðinn, innan hæfilegs tíma, af réttu dómsvaldi.

4. grein.

Verði það að samkomulagi aðilanna, getur deiluefni, áður en það sætir þeirri dómsmeðferð er 2. grein mælir fyrir um, orðið látið sæta sáttameðferð fyrir milliríkjanefnd, sérstaklega þar til útnefndri, sem hefir það hlutverk, að skýra deiluefnin, safna í þeim tilgangi öllum upplýsingum, er að gagni geta komið, með vitna-yfirheyrslu, eða á annan hátt, og leitast við að sætta aðilana.

Ef að liðið hafa 6 mánuðir frá þeim degi að annar aðilinn stakk upp á sáttameðferð, og ekki hefir náðst samkomulag um slíka málsmeðferð, eða þá um, hvernig sáttanefndin skuli skipuð, eða um hvernig málaflutningnum skuli hagað, þá getur hvor aðili krafizt þess, að þrætuefnið sé borið undir gerðardóm, eða fasta alþjóðadómstólinn, samkvæmt ákvæðum 2. greinar þessa samnings.

5. grein.

Ef ekki hefir verið farið fram á sáttanefndarmeðferð, eða ef sáttaleitunin fyrir þar til settri sáttanefnd hefir ekki borið árangur, svo og í tilfelli því er um ræðir í síðari hluta 4. greinar, eru samningsaðilarnir ásáttir um, að þrætunni skuli vísa til fasta alþjóðadómstólsins eða þá að útnefna gerðardómara. Í samkomulagi hér um skal nákvæmlega tilgreint efni þræt-

déterminera nettement l'objet du différend, les compétences particulières que pourraient être dévolues à la Cour Permanente de Justice Internationale ou au Tribunal arbitral, ainsi que toutes autres conditions arrêtées entre les Parties. Il sera établi par échange de notes entre les deux Gouvernements.

La Cour Permanente de Justice Internationale chargée de statuer sur le différend ou le Tribunal arbitral désigné aux mêmes fins, auront, respectivement, compétence pour interpréter les termes du compromis.

Si le compromis n'est pas arrêté dans les trois mois à compter du jour où l'une des Parties aura été saisie de la demande aux fins de règlement judiciaire, chaque partie pourra, après préavis d'un mois, porter directement, par voie de requête, la contestation devant la Cour Permanente de Justice Internationale.

Au surplus, la procédure applicable sera celle prévue par le statut de la Cour Permanente de Justice Internationale ou, en cas de recours à un Tribunal arbitral, celle prévue par la Convention de la Haye du 18 Octobre 1907, pour le Règlement pacifique des conflits internationaux.

PARTIE II.

Article VI.

Toutes questions sur lesquelles les Gouvernements des deux Hautes Parties contractantes seraient divisés, sans pouvoir les résoudre à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, dont la solution ne pourrait être recherchée par un jugement, ainsi qu'il est prévu par l'article II du pré-

unnar, hið sérstaka umboð, sem fasta alþjóðadómstólnum eða gerðardómmin-um er veitt, svo og sérhver önnur at-riði, sem aðilarnir hafa orðið ásáttir um. Til samkomulagsins skal stofnað með nótum, sem stjórnirnar senda hvor annari.

Fasti alþjóðadómstóllinn, eða gerðardómur, sem hefir ágreiningsatriðið til meðferðar, hafa hvor um sig umboð til þess að gera út um, hvernig skilja beri ákvæði samkomulagsins.

Ef ekki hefir náðst samkomulag innan þriggja mánaða frá því að annar aðilinn hefir mótttekið ósk um dómsúrlausn, þá getur hvor aðilinn um sig, með eins mánaðar fyrirvara, flutt þrætuefnið beina leið til fasta alþjóðadómstólsins, sem þá er beðinn að taka þrætuefnið til meðferðar.

Málsmeðferðin skal að öðru leyti vera sú, sem fyrir er mælt í reglugerð fasta alþjóðadómstólsins, eða, sé málinu vísað til gerðardóms, í samræmi við Haagsamþykktina frá 18. október 1907, um friðsamlega úrlausn á milli-rikkjadeilum.

II. ÞÁTTUR.

6. grein.

Öll málefni, sem hina háu samningsaðila greinir á um, og ekki hefir tekizt að jafna milli stjórnarfulltrúa rikjanna, og málefnin eru auk þess þess efnis, að ekki er hægt að leita dómsúrlausnar samkvæmt 2. grein þessa samnings, og ekki hefir þegar verið mælt fyrir um málsmeðferð í öðrum

78 sent Traité, et pour lesquelles une
4. ágúst procédure de règlement ne serait pas
déjà prévue par un Traité ou Convention
en vigueur entre les Parties, pour-
ront, d'un commun accord entre les
Parties, être soumises en vue de con-
ciliation à une Commission spéciale-
ment instituée à cet effet.

Article VII.

Si, dans les six mois à compter du
jour où l'une des Parties a, en vertu
de l'article VI, proposé la procédure
de conciliation, il n'y a pas accord sur
le renvoi du conflit à ce moyen de rè-
glement, sur la composition de la
Commission de Conciliation ou sur les
modalités de procédure, ainsi que lors-
que le renvoi à la procédure de Con-
ciliation n'a pas été demandé ou lors-
qu'une conciliation par une Commis-
sion instituée à cet effet, n'a pas
abouti, le conflit sera, à la requête
d'une seule des Parties, soumis pour
décision à un Tribunal arbitral, qui,
à défaut d'autre accord entre les Par-
ties, sera composé de cinq membres
désignés pour chaque cas particulier.
Les Parties contractantes nomment
chacune librement un arbitre et dési-
gnent d'un commun accord les trois
autres, parmi lesquels sera choisi le
Président de la Commission. Ce Tri-
bunal arbitral aura, en pareil cas, les
pouvoirs d'amiable compositeur, et
dictera un règlement obligatoire pour
les Parties.

Article VIII.

Si la nomination des membres du
Tribunal arbitral à désigner en com-
mun n'intervenait pas dans un délai
de trois mois à compter du jour où

samningi eða samþykkt, sem er í
gildi milli aðilanna, má, með sam-
komulagi aðilanna, flytja fyrir sér-
staklega setta nefnd, er skal leitast við
að sætta aðilana.

7. grein.

Nú líða 6 mánuðir frá þeim degi er
annar aðili hefir farið fram á sátta-
meðferð samkvæmt 6. grein, og ekki
hefir náðst samkomulag um að leita
úrlausnar á ágreiningsefninu með
slikri aðferð, eða þá um hversu sátta-
nefndin skuli skipuð, eða um hversu
málaflutningnum skuli hagað, svo og í
því tilfelli, að ekki hefir verið farið
fram á að vísa ágreiningnum til sátta-
meðferðar, eða ef sáttaumleitunin
fyrir þar til settri nefnd hefir ekki
borið árangur, þá skal deilunni, þótt
aðeins annar aðilinn óski þess, vísað
til úrlausnar gerðardóms sem, sé ekki
öðruvísi umsamið milli aðilanna, skal
vera setinn af fimm dómurum, er
skulu tilnefndir í hverju einstöku til-
felli.

Hvor aðili um sig velur eftir eigin
geðþótta einn gerðardómara, en hina
þrjá skulu þeir útnefna í sameiningu,
og einn þessara þriggja skal kosinn
forseti nefndarinnar. Þessi gerðar-
dómur hefir, þegar svona hagar, um-
boð sem sáttasemjari, og kveður upp
skuldbindandi úrskurð fyrir aðilana.

8. grein.

Ef að útnefning þeirra gerðardóm-
ara, er útnefnast eiga í sameiningu,
hefir ekki orðið innan þriggja mán-
aða frá þeim degi er annar aðilinn

l'une des Parties aura adressé à l'autre la demande d'arbitrage chacune des Parties contractantes désignera à côté de l'arbitre nommé librement en vertu de l'art. VII, encore un arbitre qui cependant ne devra pas être un de ses propres ressortissants. Le cinquième arbitre qui sera en même temps Président du tribunal arbitral sera nommé à la requête de l'une des Parties par le Président de la Cour Permanente de Justice Internationale ou, si celui-ci est ressortissant d'un des Etats contractants par le Vice-Président ou par le membre le plus âgé de la cour, qui n'est pas ressortissant d'un des Etats contractants.

Article IX.

Lorsqu'il sera question d'arbitrage entre elles, les Parties contractantes s'engagent à conclure, dans un délai de trois mois à compter du jour où l'une des Parties aura adressé à l'autre la demande d'arbitrage, un compromis spécial concernant l'objet du conflit ainsi que les modalités de la procédure.

Si ce compromis ne peut être conclu dans le délai prévu, il y sera obligatoirement suppléé conformément à la procédure prévue au Titre IV de la Convention de La Haye du 18 Octobre 1907, pour le règlement pacifique des conflits internationaux, qui régira, dans ce cas, le recours à l'arbitrage.

Dispositions générales.

Article X.

Si la Cour Permanente de Justice Internationale ou le Tribunal Arbitral établissait qu'une décision d'une instance judiciaire ou de toute autre au-

hefir farið fram á gerð við hinn aðilann, útnefnir hvor aðili um sig, við hlið þess gerðardómara, er hann hefir útnefnt eftir eigin geðþótta samkvæmt 7. grein, einn gerðardómara, sem þó má ekki vera ríkisborgari sama ríkis.

Fimmti gerðardómarinn, sem jafnframt á að vera forseti gerðardómsins, skal útnefndur eftir beiðni annars aðilans, af forseta fasta alþjóðadómstólsins eða, sé hann ríkisborgari annars sammingsaðila, varforseta, eða af þeim dómara, sem er elstur af embættisaldri, sem ekki er ríkisborgari hvorugs sammingsríkjanna.

9. grein.

Þegar um er að ræða gerð milli aðilanna, skuldbindi þeir sig til þess að gera með sér, innan þriggja mánaða frá þeim degi er annar aðilinn hefir borið upp við hinn ósk um gerð, sérstakt samkomulag viðvíkjandi efni deilunnar, og um hversu málaflutningnum skuli hagað.

Ef ekki hefir tekizt að ná þessu samkomulagi, innan hins greinda frests, þá skal koma í stað þess ákvæði 4. þáttar Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907, um friðsamlega úrlausn á deilum milli ríkja, og í því tilfalli, málsmeðferðinni hagað samkvæmt þeim hætti.

Almenn ákvæði.

10. grein.

Ef að fasti alþjóðadómstóllinn, eða gerðardómur, kemst að raun um, að ákvörðun dóms eða annars yfirvalds í öðru hvoru landinu, fer að öllu, eða

78 torité relevant de l'une des Parties
4. ágúst contractantes, se trouve entièrement
ou partiellement en opposition avec
le droit gens, et si le droit constitu-
tionnel de cette Partie ne permettait
pas ou ne permettait qu'imparfai-
tement d'effacer par voie administra-
tive les conséquences de la décision
dont il s'agit, la sentence judiciaire ou
arbitrale déterminera la nature et
l'étendue de la réparation à accorder
à la Partie lésée.

Article XI.

Durant la procédure de conciliation,
la procédure judiciaire ou la procé-
dure arbitrale, les Parties contractan-
tes s'abstiendront de toutes mesures
pouvant avoir une répercussion sur
l'acception des propositions de la
Commission de Conciliation ou sur
l'exécution de l'arrêt de la Cour
permanente de Justice Internationale
ou de la sentence du Tribunal arbitral.
A cet effet la Commission de Concila-
tion, la Cour de Justice ou le Tribunal
arbitral ordonneront, le cas échéant,
quelles mesures provisoires doivent
être prises.

Article XII.

Les contestations qui surgiraient au
sujet de l'interprétation ou de l'exé-
cution du présent Traité seront, sauf
accord contraire, soumises directe-
ment à la Cour Permanente de Justice
Internationale par voie de simple
requête.

Article XIII.

Le présent Traité sera ratifié. Les
instruments de ratification en seront

einhverju leyti, í bága við alþjóðarétt,
og ef að stjórnlög þessa aðila leyfa
ekki, eða ekki svo að fullnægjandi
þyki, að ógilda, með ráðstöfun fram-
kvæmdarvaldsins, afleiðingar ákvörð-
unarinnar er um greinir, þá skal í
dómsniðurstöðunni, eða í gerðinni,
sett ákvæði um bætur, hvers eðlis og
hversu miklar, handa þeim aðila, er
órótti hefir verið beittur.

11. grein.

Meðan að stendur á sáttumleitun,
dóms- eða gerðardómsmeðferð, skulu
aðilarnir leiða hjá sér hverskonar
ráðstafanir, er kynnu að hafa verkan-
ir gegn því að tilmælum sáttanefndar
verði tekið, eða gegn framkvæmd
dómsúrskurðar fasta alþjóðadóm-
stólsins, eða úrskurðar gerðardóms-
ins. Í þessum tilgangi skulu, ef svo ber
undir, sáttanefnd, dómstóllinn, eða
gerðardómurinn, setja fyrir mæli um,
hvaða bráðabirgðaráðstafanir skulu
gerðar.

12. grein.

Þrætum er upp kunna að koma við-
vikjandi skýringu, eða framkvæmd, á
samningi þessum, skal, sé ekki öðru-
vísi umsamið, vísað beint til alþjóða-
dómstólsins, með venjulegri beiðni.

13. grein.

Samning þennan skal fullgilda.
Fullgildingarskjölum skal skipzt á í

échangés à Copenhague dans le plus bref délai possible.

Le présent Traité entrera en vigueur à la date de l'échange des ratifications et remplacera dans les relations entre l'Islande et l'Espagne, la Convention d'Arbitrage conclue à Madrid le 1er Décembre 1905. Il aura une durée de dix ans à partir de cette date. S'il n'est pas dénoncé six mois avant l'expiration de ce délai, il sera considéré comme renouvelé pour une période de dix années, et ainsi de suite.

Si lors de l'expiration du présent Traité, une procédure de Conciliation, de règlement ou d'arbitrage se trouve pendante, elle suivra son cours jusqu'à son achèvement, conformément aux stipulations du présent Traité.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires susnommés ont signé le présent Traité et y ont apposé leur cachet.

Fait à Copenhague, en double exemplaire, le 26 août 1929.

Pour l'Islande:

P. Munch
(L. S.)

Pour l'Espagne:

Vicente Gutierrez de Agüere
(L. S.)

Þetta er hérmeð gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherra, 4. ágúst 1930.

Tryggvi Þórhallsson.

Kaupmannahöfn, eins fljótt og auðið er. **78**
4. ágúst

Samningur þessi gengur í gildi þann dag er fullgildingarskjölum er skipzt á, og kemur, að því er snertir afstöðu Íslands og Spánar, í stað gerðardómssamþykktarinnar, samdri í Madrid 1. desember 1905. Hann gildir í 10 ár frá þeim degi.

Ef honum hefir ekki verið sagt upp sex mánuðum fyrir lok þessa tímabils, skal hann álitast endurnýjaður til tíu ára, og þannig áfram.

Ef að sáttaumleitun, dóms- eða gerðarmeðferð, er ekki lokið á þeim tíma er samningur þessi gengur úr gildi, skal sú málsmeðferð til lykta leidd, samkvæmt ákvæðum þessa samnings.

Þessu til staðfestu hafa fyrrgreindir umboðsmenn undirritað samning þennan, og sett við hann innsigli sín.

Saminn í tveimur eintökum í Kaupmannahöfn 26. ágúst 1929.

Í umboði Íslands

P. Munch
(L. S.)

Í umboði Spánar

Vicente Gutierrez de Agüere
(L. S.)